

**OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE
DO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
dla części terenów w obrębie Sośno,
gmina Sośno**

organ sporządzający:

Wójt Gminy Sośno

wykonawca:

Geofabryka Sp. z o.o.

listopad 2020

1. WSTĘP	5
2. POŁOŻENIE I CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA OBSZARU	6
3. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE I OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODY	9
3.1 Dotychczasowe zmiany w zagospodarowaniu terenu i wykorzystywaniu środowiska naturalnego	9
3.2 Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych przed antropopresją	9
4. FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA	10
4.1 Ocena powiązań funkcjonalnych pomiędzy komponentami środowiska	10
4.2 Źródła zagrożeń dla środowiska przyrodniczego	10
4.3 Odporność środowiska na degradację oraz zdolność do regeneracji	11
4.4 Ogólna ocena zagrożeń środowiska i możliwości ich ograniczenia	11
4.5 Ocena zachowania walorów krajobrazowych terenu	12
4.6 Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi	12
5. WSTĘPNA PROGNOZA DALSZYCH ZMIAN W ŚRODOWISKU	12
6. UWARUNKOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNE	12
6.1 Przydatność terenu do rozwoju funkcji użytkowych	12
6.2 Tereny, których użytkowanie i zagospodarowanie powinno być podporządkowane potrzebom środowiska przyrodniczego	13
7. LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY	13

ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY

1. WSTĘP

Podstawą prawną opracowania jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298). Opracowanie przygotowano zgodnie z zakresem zawartym w treści ww. rozporządzenia. Całość prac wykonanych w celu sporządzenia niniejszego opracowania spoczywała po stronie autorów - Pauliny Mateckiej i Darii Witkowskiej.

Niniejsze opracowanie zalicza się do opracowań podstawowych, wykonywanych dla każdego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (zwanego dalej projektem planu).

Przedstawiona poniżej ekofizjografia składa się z czterech zasadniczych części, w których przeanalizowano stan i przekształcenia środowiska naturalnego opisywanego obszaru:

1. część diagnozy – w której rozpoznano i scharakteryzowano najważniejsze zagadnienia związane z budową, funkcjonowaniem środowiska oraz presją i prewencją ze strony antropogenicznych źródeł oddziaływań na środowisko;
2. część oceny – w której zdefiniowano korzystne i niekorzystne strony obecnego zagospodarowania z punktu widzenia potrzeb i możliwości środowiska;
3. część prognozy – w której przedstawiono wstępną prognozę kierunków i natężenia zmian zachodzących w środowisku przyrodniczym;
4. część wskazań – gdzie przedstawiono propozycje działań mających na celu maksymalne zabezpieczenie środowiska przed degradacją oraz wskazano preferencje terenów do dalszego zagospodarowania.

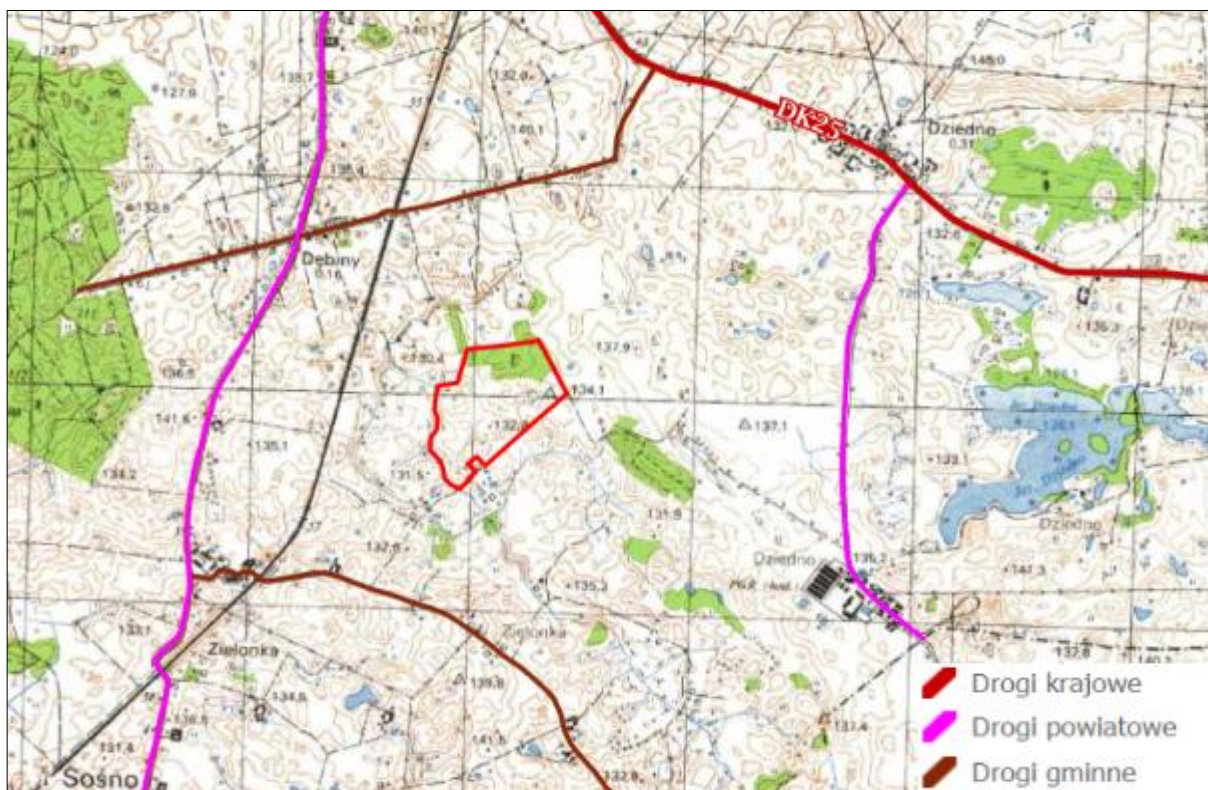
Opracowanie wykonano w oparciu o dostępne dane literaturowe, publikowane i niepublikowane materiały badawcze i inwentaryzacyjne, dokumentacje, analizy kartograficzne oraz badania terenowe, które były najważniejszym elementem cyklu przygotowawczego.

Opracowanie ekofizjograficzne jest dokumentem para-naukowym i jako takie powinno być traktowane jako zbiór najnowszych danych, uczyniony dla pełnego zobrazowania stanu środowiska i przemian jakie w nim następują. Wiele z nich jest ciągle przedmiotem dyskusji w kręgach naukowych i nie jest wykluczone, że wraz z postępem nauki, część z wyciągniętych poniżej wniosków się zdezaktualizuje. Do niniejszego opracowania starano się zebrać najnowsze informacje, które posłużyły do opracowania wskazań, zgodnie z najlepszą wiedzą autorów.

Opracowanie ekofizjograficzne składa się z dwóch integralnych części: części opisowej i części kartograficznej. Wykonano wydruki w postaci zestawu tekstu i map oraz przygotowano wersje elektroniczne.

2. POŁOŻENIE I CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA OBSZARU

Obszar objęty niniejszym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego znajduje się w północno-wschodniej części obrębu ewidencyjnego Sośno, w gminie Sośno. Pod względem administracyjnym jest to północ gminy i wschodnia część powiatu sępoleńskiego. Obszar opracowania, tj. działka ewidencyjna 306/2 zajmuje powierzchnię około 25 ha.

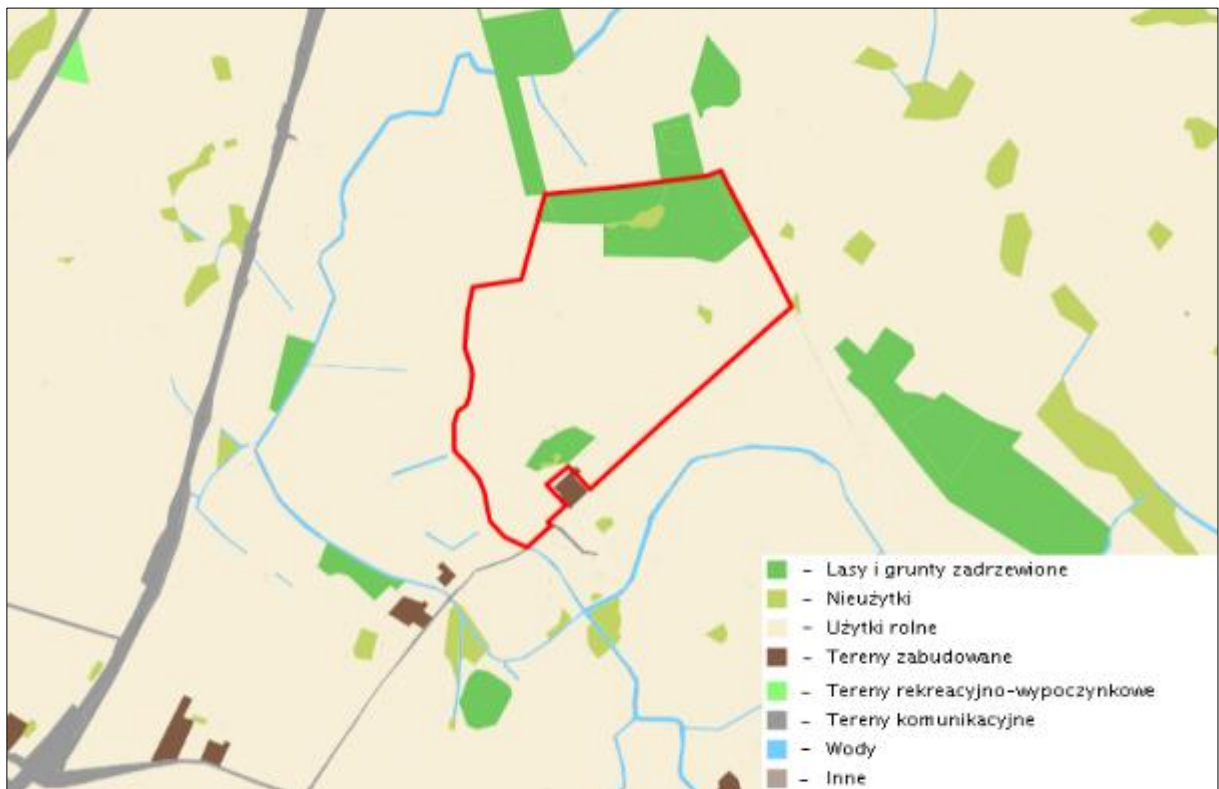
Rysunek 1. Położenie obszaru objętego projektem planu (czerwona linia) na tle północnej części gminy Sośno (źródło: mapy.mojregion.info)

W granicach działki występują głównie pola uprawne. W stanie obecnym analizowany obszar niemal w całości tworzą użytki rolne klasy IVa, IVb. Na pozostałą część składają się tereny zadrzewione oraz nieużytki reprezentowane przez gleby klas V i VI (razem stanowią około 20% powierzchni działki). Na południu obszar ograniczony jest drogą gruntową prowadzącą do drogi gminnej nr 020304C. Na południu do działki przylega zespół zabudowy zagrodowej, której elementy znajdują się również w granicach obszaru opracowania. W otoczeniu obszaru dominują grunty orne o średniej przydatności dla rolnictwa – głównie klasy RIVa i RIVb, a także tereny podmokłe, niewielkie oczka wodne oraz rowy melioracyjne, które łączą się z dopływem Sępólny – Dopływ z Dębin.

Na analizowanym obszarze obowiązują obecnie ustalenia uchwały nr XVIII/113/16 Rady Gminy Sośno z dnia 21 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Park Wiatrowy Sośno II” dla terenów położonych w Gminie Sośno. Na jego mocy północny oraz południowy fragment obszaru znajdują się w granicach terenów ZL1 oraz ZL4 przeznaczonych pod tereny leśne. Część działki ujęta została również jako WS12 – tereny wód powierzchniowych. Pozostały obszar przeznaczony jest pod użytkowanie rolnicze tj. tereny R7 – tereny rolnicze oraz Rz10 i Rz6 – tereny rolnicze ze strefą oddziaływania elektrowni wiatrowych. Budynki znajdujące się przy południowej granicy obszaru znajdują się w granicach terenu RM7 przeznaczonego pod zabudowę zagrodową.

Rysunek 2. Ortofotomapa z podziałem katastralnym przedstawiająca obecne zagospodarowanie obszaru objętego projektem miejscowego planu (czerwona linia; źródło: geoportal.gov.pl)

Rysunek 3. Obszar objęty opracowaniem (czerwona linia) na tle mapy użytkowania terenu (źródło: mapy.mojregion.eu)

Panujący na analizowanym obszarze **topoklimat** należy do topoklimatów terenów otwartych, rolnych. Charakterystyczne dla niego są dobre warunki termiczne i wilgotnościowe oraz możliwość przewietrzania. Obszar jest pod wpływem topoklimatu terenów leśnych oraz podmokłych, które modyfikują warunki aerosanitarne m.in. zwiększają wilgotność powietrza, ograniczają prędkość wiatru, zwiększają ilość alergenów i aerozoli żywicznych w powietrzu. Warunki topoklimatyczne obszaru można uznać za korzystne.

Obszar opracowania położony jest na wysokości 126–134 m n.p.m. Analizowany teren jest delikatnie falisty, generalnie wykazuje nachylenie w kierunku zachodnim. Teren osiąga maksymalnie 134 m n.p.m. przy wschodniej granicy, a minimalnie 126 m n.p.m. przy północno-zachodniej. W związku z powyższym maksymalna deniwelacja terenu wynosi 8 m, a średni spadek dla całego obszaru około 2%. Lokalnie, w zagłębieniach terenu, w których występują oczka wodne, spadek w obrębie form wynosi około 8%. W granicach analizowanego terenu nie zachodzą ruchy masowe i nie występują uwarunkowania, które przemawiałyby za możliwością ich uruchomienia w przyszłości. Lokalnie istnieje możliwość wystąpienia erozji uprawowej na bardziej nachylonych pagórkach w wyniku niewłaściwie wykonanych zabiegów agrotechnicznych.

Na analizowanym obszarze **utworami powierzchniowymi** są osady plejstoceniowe, lokalnie przykryte osadami holocenu. W granicach analizowanej działki dominują gliny zwałowe stadiu górno zlodowacenia północnopolskiego. W północnej części obszaru, w rejonie terenu porośniętego przez las, a także na południu, w rejonie zabudowy mogą występować osady biogeniczne, w tym torfy. Na południu obszaru występują drumliny zbudowane z glin zwałowych. Utwory powierzchniowe generalnie cechują się korzystnymi parametrami geologiczno-inżynierskimi pod zabudowę i nie stanowią potencjalnego zagrożenia geotechnicznego dla budynków. Lokalnie, w miejscu występowania utworów biogenicznych, warunki gruntowe w zakresie wykorzystania budowlanego, są niekorzystne.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza granicami wyznaczonych głównych zbiorników wód podziemnych. Zgodnie z podziałem Polski na 172 jednolite części wód podziemnych działki objęte opracowaniem zlokalizowane są w obrębie JCWPd nr 36 (PLGW200036). Głębokość zalegania **wód podziemnych** sięga 1-2 m p.p.t. Odptyw wód podziemnych co do zasady odbywa się w kierunku zachodnim, w stronę rowu melioracyjnego, który stanowi lokalną bazę drenażu. Lokalnie wody będą odptywać w kierunku oczek wodnych, zagłębień bezodpływowych.

Analizowany obszar należy do zlewni Jednolitej Części **Wód Powierzchniowych** Sępólna z jeziorami Lutowskim i Sępoleńskim (RW200017292749). Jest to JCWP typu rzecznoo jeziornego o statusie silnie zmienionej części wód. Stwierdzono również zagrożenie osiągnięcia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej. Sępólna leży poza obszarem planu. Na terenie planu powierzchniowe obiekty hydrograficzne reprezentowane są przez dwa oczka wodne znajdujące się w północnej oraz wschodniej części działki oraz mniejsze na południu. Obiekty ulegają zarośnięciu, a lustro wody stopniowo zanika. Opisane tereny znajdują się poza wyznaczonym obszarem zagrożenia powodziowego.

Obszar opracowania można podzielić na tereny rolne oraz leśne, z niewielkim udziałem obszarów podmokłych. W części rolniczej występuje głównie **roślinność** typowa dla agrocenoz – uprawy i towarzyszące im pospolite gatunki segetalne, m.in. ostrożeń polny *Cirsium arvense*, mak polny *Papaver rhoeas*, chaber bławatek *Centaurea cyanus* czy pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*. Wzdłuż drogi gruntowej, która graniczy na południu z analizowanym obszarem, rozwijają się trawy i gatunki rudałne np. babka zwyczajna *Plantago major*, perz właściwy *Elymus repens*, mniszek pospolity *Taraxacum officinale*, a także zadrzewienia. W pobliżu zabudowań występują drzewa i krzewy owocowe. W obszarze leśnym występuje głównie roślinność wysoka, a pod względem gatunkowym dominuje sosna *Pinus*, brzoza *Betula* oraz dęby *Quercus*. Na terenach podmokłych można zauważyć roślinność hydrofilną, a w obniżeniu terenu na wschodzie działki zachowało się trzcinowisko oraz okalające je zakrzaczenia. W nocy z 11 na 12 sierpnia 2017 r. nad analizowanym obszarem przeszła nawałnica o huraganowym wietrze, który zniszczył około 2 ha drzewostanu w północnej części działki. W związku z tym we wskazanym fragmencie obecnie następuje sukcesja wtórna i pojawiają się gatunki o niższych wymaganiach środowiskowych.

Położenie obszaru w zasięgu oddziaływania terenów rolnych oraz zabudowy sprawia, że nie jest on atrakcyjnym miejscem stałego bytowania **fauny**, zwłaszcza większej. Jednak mogą pojawić się na nim gatunki preferujące agrocenozę, jak np. skowronek *Alauda arvensis* oraz niewielkie gryzonie. Zważywszy na obszar zadrzewiony oraz oczka wodne występujące na analizowanej działce, a także sąsiedztwo

z chronionymi obszarami leśnymi, możliwe jest bytowanie mniejszych ssaków, zwierzyny płowej oraz ornitofauny, mogącej wykorzystywać te tereny jako lokalne korytarze migracji czy żerowiska.

Na analizowanym obszarze nie występują **obiekty zabytkowe** wpisane do rejestru lub ewidencji zabytków, a także strefy ochrony konserwatorskiej. W północnej części znajduje się teren włączony do strefy ochrony archeologicznej „W”.

3. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE I OCHRONA ZASOBÓW PRZYRODY

3.1 Dotychczasowe zmiany w zagospodarowaniu terenu i wykorzystywaniu środowiska naturalnego

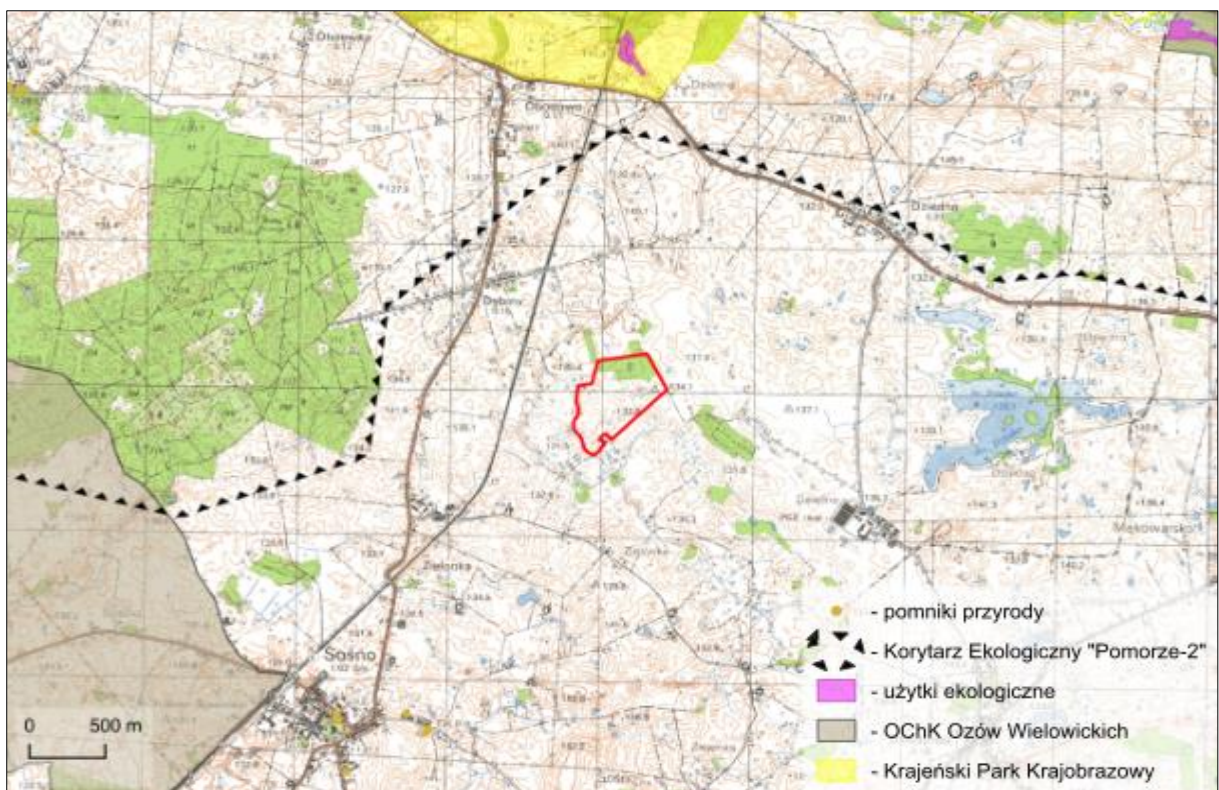
Obszar położony jest w obrębie terenów wiejskich, choć oddalony od zespołów zwartej, ukształtowanych wzdłuż dróg gminnych i powiatowych. Analizowany teren leży w zasięgu terenów rolniczych, stąd użytkowanie terenu odpowiada uwarunkowaniom siedliskowym. Do produkcji rolnej wykorzystywane są gleby o średnio korzystnych uwarunkowaniach rozwoju rolnictwa. W granicach działki znajdują się również obszary zadrzewione oraz oczka wodne, które w połączeniu z innymi elementami hydrograficznymi w sąsiedztwie warunkują zachowanie odpowiednich stosunków wodnych. Przy granicy z analizowaną działką znajduje się zabudowa zagrodowa, która ma charakter uzupełniający w stosunku do terenów rolnych.

3.2 Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych przed antropopresją

Działki objęte opracowaniem zlokalizowane są poza obszarowymi formami ochrony przyrody, w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.).

Najbliżej granic przedmiotowych terenów znajdują się:

- Krajeński Park Krajobrazowy – około 1,7 km na N;
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Ozów Wielowickich” – około 2,8 km na SW;
- użytki ekologiczne (obszary zabagnione) – około 2,0 km na N;
- pomniki przyrody – około 2 km na NW, NS.
- korytarz ekologiczny „Pomorze 2” – około 1,5 km na N.

Rysunek 4. Obszar objęty projektem planu (czerwona linia) na tle form ochrony przyrody (źródło: geoportal.gov.pl)

4. FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA

4.1 Ocena powiązań funkcjonalnych pomiędzy komponentami środowiska

Na opisywanych terenach dominują utwory czwartorzędowe charakteryzujące się słabymi parametrami filtracyjnymi, a także holocenijskie utwory organiczne. Obszar opracowania stanowi w części teren podmokły z utworami organicznymi, które filtrują wody, a rozpuszczone w niej zanieczyszczenia są absorbowane przez rośliny, a następnie trwale związane w torfie. W pozostałej części analizowanego obszaru w warstwie przypowierzchniowej występują gliny zwałowe, które zapewniają naturalną ochronę przed przenikaniem szkodliwych substancji w głąb profilu glebowego. W związku z tym, zasoby wody nie są zczyerpwane zbyt szybko i wpływają na zachowanie wilgotności gruntu. Obszary podmokłe na analizowanym terenie także sprzyjają zachowaniu odpowiedniej gospodarki wodnej. Jest to najważniejsze powiązanie między komponentami środowiska, występujące na danym obszarze. Właściwości podłoża determinują występowanie na analizowanym obszarze gleb pozwalających na rozwój rolnictwa. W związku z tym na stosunki wodno-gruntowe mogą oddziaływać zabiegi agrotechniczne, które dodatkowo mogą przyspieszać procesy denudacyjne. W sąsiedztwie działki znajduje się zabudowa zagrodowa, można więc stwierdzić, że obszar jest pod wpływem działalności człowieka.

4.2 Źródła zagrożeń dla środowiska przyrodniczego

Ocena jakości **powietrza** dla strefy wypadu raczej korzystnie. Z uwagi na fakt, iż rejon jest słabo zindustrializowany, nie ma w okolicy większych całorocznych emitorów zanieczyszczeń do powietrza. Pomimo obecności zabudowy zagrodowej nie ma zagrożenia ze strony emisji niskiej, ponieważ jest to zbyt małe gospodarstwo, aby znacząco wpływać na jakość powietrza analizowanego obszaru. Oddalenie od głównych dróg wpływa pozytywnie na jakość powietrza przedmiotowych terenów. Obszar jest dobrze przewietrzany, a łagodząco na warunki aerosanitarne wpływa dodatkowo sąsiedztwo terenów zadrzewionych i zalesionych.

Teren opracowania leży w strefie niskiej podatności **wód** podziemnych na degradację. Generalnie wody podziemne są dostatecznie chronione przed negatywnym wpływem czynników z powierzchni terenu, dzięki warstwie glin zwałowych. Mniejszą odporność pod tym względem mogą wykazać grunty w obniżeniach terenu. Stan ogólny JCWPd nr 36 oceniono jako „dobry”, podobnie jak stan chemiczny i ilościowy. Tym samym nie stwierdzono zagrożenia nieosiągnięcia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej (Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku). Z kolei stan ekologiczny JCWPrz Sępólna z jeziorami Lutowskim i Sępoleńskim określono jako zły. Ustalono, że istnieje zagrożenie nieosiągnięcia celów środowiskowych Ramowej Dyrektywy Wodnej (dane RZGW w Gdańsku).

W granicach obszaru pierwotnie wykształconymi glebami były gleby płowe, a lokalnie gleby rdzawe i organiczne. W profilu glebowym mogą zaznaczać się zmiany związane z zabiegami agrotechnicznymi, a także posadowieniem zabudowy zagrodowej. Obszar nie wykazuje znacznych zmian w stosunku do naturalnie wykształconej rzeźby terenu. Poza tym obecnie nie zachodzą procesy mogące doprowadzić do degradacji powierzchni **ziemi**, teren nie jest narażony na silną erozję.

Z wykonanych przez WIOŚ pomiarów akustycznych wynika, że problemy akustyczne występują przy głównych drogach krajowych, drogach obciążonych znacznym udziałem pojazdów ciężkich w potoku ruchu, odcinkach autostrad i w centrach miast. Obszar objęty opracowaniem sąsiaduje od południa z drogą gruntową, skomunikowaną z drogą gminną nr 020304C (około 650 m na południowy zachód od granic obszaru opracowania). Nie jest to jednak trasa o znacznym natężeniu ruchu, której funkcjonowanie mogłoby przyczynić się do przekroczenia dopuszczalnych wartości **hałasu**. W przeszłości w niedalekim oddaleniu od granic obszaru (około 400 m w kierunku północno-zachodnim) funkcjonowała linia kolejowa, która mogła być istotnym źródłem hałasu, ale w 2015 r. ruch kolejowy na danym odcinku został wstrzymany.

Podstawowymi aktami prawnymi regulującymi zagadnienia związane z niejonizującym **promieniowaniem elektromagnetycznym** (w zakresie częstotliwości od 0 do 300 GHz) jest obecnie ustawa Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448). W południowym fragmencie analizowanego obszaru znajdują się dwa słupy oraz napowietrzna linia elektroenergetyczna niskiego napięcia. Oddziaływanie takich linii jest nieznaczne, więc ten obiekt nie stanowi zagrożenia dla środowiska analizowanego obszaru.

4.3 Odporność środowiska na degradację oraz zdolność do regeneracji

Zakłada się, że zdolności regeneracyjne środowiska zależą jedynie od procesów naturalnych. Za uzupełniający miernik uznano różnicę stanów środowiska w punkcie początkowym (przed rozpoczęciem zmian) i punkcie końcowym (po zakończeniu regeneracji). Ponadto uznano prawidłowości wynikające z ogólnych tendencji występujących w przemianach środowiskowych:

- środowisko bardzo rzadko wraca do takiego samego stanu, jaki występował przed wystąpieniem oddziaływań;
- degradacja (lub degeneracja) środowiska często następuje pod wpływem synergicznego oddziaływania kilku czynników i nie można stwierdzić, który z nich odgrywa ważniejszą rolę, a wstrzymanie ich oddziaływania nie następuje jednocześnie;
- regeneracja przebiegająca pod wpływem czynników naturalnych (po zaniechaniu antropopresji) często wspomagana jest celowymi działaniami człowieka (z zakresu kształtowania środowiska, np. rekultywacji) i wówczas jej tempo jest zróżnicowane;
- wiele procesów regeneracyjnych (odnoszących się np. do roślinności lub zasobów wód podziemnych) trwa długo, np. kilkadziesiąt lat;
- brak jest informacji o pełnym przebiegu wielu procesów regeneracyjnych zachodzących w środowisku przyrodniczym.

Poniżej przedstawiono ocenę odporności na degradację i zdolności do regeneracji poszczególnych komponentów środowiska w zakresie określonych oddziaływań na obszarze opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Tabela 1. Ocena odporności na degradację i zdolności środowiska do regeneracji na obszarze objętym projektem planu

Komponent środowiska	Rodzaj oddziaływania	Odporność na degradację	Zdolność do regeneracji
Powietrze atmosferyczne	Fizyczne - zmiana parametrów klimatycznych	Wysoka - możliwość dyspersji	Wysoka
	Chemiczne - zmiana parametrów jakościowych	Niska - łatwa absorpcja zanieczyszczeń	Wysoka
Wody podziemne	Zanieczyszczenie zwierciadła wód podziemnych	Średnia - obecność izolacji poziomów wodonośnych	Średnia - ograniczone zasilanie infiltracyjne
Litosfera	Zanieczyszczenie substancjami obcymi	Średnia - obecność poziomów izolacyjnych	Umiarkowana - długi czas rozkładu mikrobiologicznego niektórych substancji
Gleba	Degradacja mechaniczna i chemiczna profilu glebowego	Średnia - średni aktualny stopień przekształcenia	Niska - niekorzystne właściwości skały macierzystej
Bioróżnorodność	Ilościowa i jakościowa degradacja siedlisk	Średnia - niewielka ilość gatunków	Wysoka - wynika z dynamiki ekspansji gatunków o niskich poziomach tolerancji środowiskowej
Klimat akustyczny	Natężenie pola	Średnia - brak elementów, które ograniczałyby propagację fal akustycznych	Wysoka - presja kończy się wraz z ustaniem źródła hałasu lub wibracji

4.4 Ogólna ocena zagrożeń środowiska i możliwości ich ograniczenia

Generalnie stan środowiska w opisywanym obszarze odpowiada środowiskom terenów otwartych wiejskich, częściowo zabudowanych i zadrzewionych, a problemy środowiskowe wynikają głównie z działalności człowieka. Obszar w większości użytkowany jest jako grunty orne, pozostała część to zadrzewienia, oczka wodne, a także elementy zabudowy zagrodowej na południowych obrzeżach działki. Analizowany obszar oddalony jest od źródeł uciążliwego hałasu oraz emisji zanieczyszczeń. Bliska obecność terenów cennych przyrodniczo, głównie lasów, wpływa korzystnie na warunki aerosanitarnie. Tereny dotknięte przez nawałnicę w 2017 r. obecnie nie są użytkowane, dlatego zaczęła tam wkraczać roślinność o niskich wymaganiach siedliskowych, podrosty, w ramach sukcesji wtórnej. Zarówno w okolicy, jak i na obszarze planu, występują oczka wodne oraz obszary podmokłe, które regulują stosunki wodne, a także wpływają na bioróżnorodność danego terenu, wobec tego należy zachować te obiekty. Najsilniejsza presja wynika z prowadzenia gospodarki rolnej, co może mieć wpływ na zanieczyszczenie wód podziemnych oraz erozję gleby. W związku z tym, w celu ograniczenia negatywnych skutków

funkcjonowania człowieka w tym obszarze wskazane jest użytkowanie terenu zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej w taki sposób, aby nie dopuścić do zanieczyszczenia wód i gleby.

4.5 Ocena zachowania walorów krajobrazowych terenu

Analizowany obszar przedstawia krajobraz typowo wiejski – obejmuje tereny rolnicze, z niewielkim udziałem zabudowy zagrodowej oraz zadrzewień, a także terenów podmokłych. Ocena walorów krajobrazowych terenu, wprawdzie subiektywnie, ale odnosi się do szeroko rozumianego pojęcia estetyki krajobrazu i zrównoważonego zagospodarowania terenów.

W granicach obszaru występują głównie użytki rolne, a teren wykorzystywany do produkcji rolniczej cechuje się walorami estetycznymi typowymi dla krajobrazu wiejskiego. Na zróżnicowanie zagospodarowania wpływa obecność terenów podmokłych, oczek wodnych, a także zadrzewienia przy zabudowie oraz wzdłuż drogi graniczącej z analizowaną działką. Negatywny wpływ na wartość estetyczną krajobrazu mogą mieć wpływ słupy i linia elektroenergetyczna w południowym fragmencie działki. Analizowany obszar prezentuje przeciętne walory krajobrazowe, typowe dla rolniczych obszarów wysoczyznowych. Jego wartość estetyczną podnoszą zadrzewienia i tereny leśne, dlatego w szerszym kontekście można uznać, iż są to obszary o korzystnych walorach widokowych.

4.6 Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi

Obszar opracowania leży w rolniczej części gminy Sośno, w zasięgu oddziaływania terenów zabudowanych, dróg. Gleby w granicach przedmiotowych działek mają średnio dobre warunki pod względem rozwoju rolnictwa i obecnie użytkowane są jako pola uprawne. Obszar jest stosunkowo dobrze skomunikowany z otoczeniem, dzięki czemu prezentuje dogodne warunki rozwoju, jak i kontynuowania dotychczasowego sposobu użytkowania terenu.

5. WSTĘPNA PROGNOZA DALSZYCH ZMIAN W ŚRODOWISKU

W warunkach aktualnego zagospodarowania i użytkowania terenu opracowania, w niedalekiej przyszłości należy spodziewać się:

Tabela 2. Przewidywane zmiany stanu środowiska w przypadku braku uchwalenia planu

Element środowiska	Prognozowany trend	Przewidywane zmiany w wyniku braku uchwalenia planu
powietrze	utrzymanie stanu	brak wpływu
wody podziemne	utrzymanie stanu	brak wpływu
bioróżnorodność	powolna eutrofizacja siedlisk, zmniejszenie bioróżnorodności na rzecz gatunków o niskich wymaganiach	przyspieszenie procesów eutrofizacji i degradacji obszarów niezadbanych
krajobraz	utrzymanie stanu	brak wpływu

6. UWARUNKOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNE

6.1 Przydatność terenu do rozwoju funkcji użytkowych

Obecnie na analizowanym obszarze nie występują przeciwwskazania ekologiczne i fizjograficzne, by na danym terenie nie wprowadzić zabudowy. Warunki geologiczne i wodne na większości obszaru są korzystne. Jedynie obszary podmokłe mogą wymagać prac związanych z wymianą gruntów, tak aby bezpiecznie posadzić budynek. Na analizowanym obszarze nie zaobserwowano chronionej fauny i flory, co umożliwi realizację przedsięwzięć budowlanych. Dla zachowania równowagi i bioróżnorodności obszaru, gdzie dominują pola uprawne, zasadne jest zachowanie terenów podmokłych oraz oczek wodnych. W odniesieniu do istniejącej zabudowy zagrodowej wskazane jest wprowadzenie rozwiązań w zakresie infrastruktury technicznej, szczególnie w zakresie gospodarki ściekami i wodami opadowymi, ograniczających negatywny wpływ na środowisko. Ze względu na sąsiedztwo z chronionymi obszarami należałoby wprowadzić ograniczenie możliwości realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Nie mniej, ze względu na długotrwałą tradycję rolniczą zalecane byłoby kontynuowanie użytkowania rolniczego.

6.2 Tereny, których użytkowanie i zagospodarowanie powinno być podporządkowane potrzebom środowiska przyrodniczego

Stan środowiska obszaru opracowania oraz jego struktura i powiązania funkcjonalne sprawiają, że na obszarze opracowania nie występują tereny wymagające zabiegów ochronnych. Oczywistym przesłaniem jest również zastosowanie wcześniej wymienionych wskazań dla zagospodarowania przestrzeni zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz obowiązującymi przepisami i normami. Nie ma konieczności wyznaczania nowych terenów podlegających ochronie w myśl przepisów ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.).

7. LITERATURA I WYKORZYSTANE MATERIAŁY

- geoportal.gov.pl;
- geoserwis.gdos.gov.pl;
- Mapa hydrograficzna województwa kujawsko-pomorskiego;
- mapy.mojregion.info;
- atlaskolejowy.net;
- materiały Państwowego Instytutu Geologicznego i Państwowej Służby Hydrogeologicznej;
- Uchwała nr XVIII/113/16 Rady Gminy Sośno z dnia 21 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Park Wiatrowy Sośno II” dla terenów położonych w Gminie Sośno
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sośno (uchwała nr XXV/149/08 Rady Gminy Sośno z dnia 4 grudnia 2008 r.);
- Uchwała nr XX/135/2020 Rady Gminy Sośno z dnia 24 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenów w obrębie Sośno, gmina Sośno;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Raport o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego (lata 2006-2017).